

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Анотація. Виявлено проблеми у системі державного фінансового контролю в Україні та її регулювання, визначено та обґрунтовано напрями удосконалення та подальшого розвитку.

Аннотация. Выявлены проблемы в системе государственного финансового контроля в Украине и ее регулирования, определены и обоснованы направления усовершенствования и дальнейшего развития.

Annotation. Problems in the system of state financial checking and regulation in Ukraine are educed and directions of its improvement and further development are reasoned.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, система державного фінансового контролю, недоліки законодавства.

Сьогодні в Україні відбувається становлення ефективної системи державного управління, невід'ємною частиною якої є державний фінансовий контроль, роль якого визначається не тільки необхідністю усунення прорахунків в управлінні економікою, наявністю недоліків у фінансовій практиці, а й закономірністю ускладнення господарських і економічних зв'язків. Так, теоретична та методична бази щодо розвитку системи державного фінансового контролю знаходяться на дуже низькому рівні, існують недоліки процесу контролю, а також відсутня належна увага при формуванні цієї системи, виникає необхідність її вдосконалення.

Дане питання розглядається науковцями, деякі аспекти викладені у наукових та практичних роботах вітчизняних учених, таких як: Буковинський С. А., Булгакова С. О., Дікань Л. В., Петрицький А. Л., Каленська В. І., Шевченко Н. В., Ярошевич Н. Б., Чечуліна О. О. та ін. Однак питання удосконалення системи державного контролю потребують подальшого дослідження та наукового обґрунтування.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування та розробка шляхів удосконалення законодавства щодо здійснення державного фінансового контролю.

Відповідно до визначеної мети було поставлено такі завдання: розглянути погляди вчених-економістів на шляхи вдосконалення та обґрунтувати напрями вдосконалення державного фінансового контролю.

Вивчення проблемних аспектів удосконалення законодавства щодо здійснення державного контролю, насамперед, потребує визначення поняття державного фінансового контролю. Тому, проаналізувавши різні джерела, під державним фінансовим контролем слід розуміти особливий вид діяльності державних органів, регламентований відповідними нормативно-правовими актами, складну форму організаторської та процедурної діяльності державних органів відносно як до підлеглих, так і не до підлеглих їм підприємств, установ, організацій і посадових осіб, а також фізичних осіб, спрямованої на перевірку дотримання законності, раціональності та ефективності планування, надходження, розподілу і використання державних ресурсів у процесі державного управління.

Тобто якщо аналізувати ефективність державного фінансового контролю в Україні, навіть просто дивлячись на вимоги у вищенаведеному визначенні, можна виявити низку серйозних проблем у його становленні та здійсненні [1, с. 140].

З метою удосконалення й розвитку державного фінансового контролю доцільно прийняти головним правовим актом Закон України "Про державний фінансовий контроль", який буде своєрідною системоутворювальною ланкою загальної системи нормативно-правових актів державного фінансового контролю [2, с. 142].

Необхідно зазначити, що система державного фінансового контролю України лише частково враховує основні принципи систем країн ЄС [1, с. 140]. У своїх роботах про це згадують Пількас Г. І., Шевченко Н. В.

За Істоміною М. Ю., недосконалість законодавства полягає у такому:

недосконалість законодавчого забезпечення державного фінансового контролю;

відсутність чіткої методологічної бази здійснення перевірок та чіткої інтегрованої системи державного

відсутність постійної оцінки якості функціонування державного фінансового контролю [1, с. 140].

Узагальнивши заходи, запропоновані Коломійцем В. Г., Стещенко Д. В. щодо усунення недосконалості законодавства, головними напрямками вдосконалення системи державного контролю в Україні є:

формування системної і довершеної нормативно-правової бази;

оптимізація функцій і повноважень;

матеріально-технічне і фінансове забезпечення функціонування контрольних органів [3, с. 177];

система фінансового контролю, яка повинна бути мобільною;

необхідність розробки і реалізації концепції державного фінансового контролю, основанийого на єдиних принципах та методології [4, с. 144].

Таким чином, узагальнено існуючі підходи щодо вдосконалення й розвитку державного фінансового контролю. Також наведене власне визначення, яке слід закріпити у Законі України "Про державний фінансовий контроль". Результати дослідження сприятимуть досягненню концептуальної єдності в теоретичній та методичній базах державного фінансового контролю, що так необхідно.

Наук. керівн. Дікань Л. В.

Література: 1. Істоміна М. Ю. Проблеми розвитку державного фінансового контролю та напрями їх усунення [Електронний ресурс] / М. Ю. Істоміна. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_2/u1102ist.pdf. 2. Зайцева Х. В. Державний фінансовий контроль: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Х. В. Зайцева. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_2/u1102zai.pdf. 3. Стещенко Д. В. Теоретичні погляди на розвиток державного фінансового контролю в Україні [Електронний ресурс] / Д. В. Стещенко. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_2/u1102ste.pdf. 4. Коломієць В. Г. Перспективи розвитку державного фінансового контролю [Електронний ресурс] / В. Г. Коломієць, О. С. Фурмат – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_2/u1102kol.pdf.